

Bratislav Ljubišić

Pojava fotografije omogućila je hroničarima da ne crtaju zgrade ili čitave gradske četvrti. Fotograf bi preuzeo na sebe tu časnu dužnost da sačuva nešto što će iz različitih povoda biti prepušteno pamćenju pojedinaca. Poznat princip u urbanizmu: arhitektonsko delo postoji da bi bilo srušeno. Urbanisti određuju dušu gradu, a ne arhitekta, osim ako nisu Korbizije, Oto Vagner ili Niemela... Međutim, postoje crtači koji se ne odriču svojih moći i nastoje da jedno vreme koje neizostavno odlazi u istoriju i prostor sentimentalnog vaspitanja, "nacrtaju" i na taj način sačuvaju duh jedne epohe. Kod nas je po tome najpoznatiji Ljubomir Ivanović koji je počev od starog Beograda, preko Ohrida i da ne nabrajam više, nastojao da ostane nešto od prohujalog i u nepovrat otišlog. U svetu fotografije po tome je poznat Kartije, fotograf koji je

imao i filmskih ambicija pa se družio sa Žanom Renoarom. I pomenuta umetnost, film, takođe je umela da sačuva delove ljudske prošlosti. Neki kao što je to činio Pansini, snimali su po principu nadrealista – automatski – zgrade, ljude u prolazu, protok vremena i tako dobijali tzv. nepatvoreni fakt. Kod Jovičića izostaje svaka vrsta društvene aktivnosti; nije on zainteresovan za neke od kvartova koji nezaustavljivo nestaju trudom hitrih urbanista. Njegove zgrade nose obeležja nasilja i rušenja usled agresije koja je više nego osnovna osobina čoveka. Umetnik, reklo bi se svemu daje opipljiv oblik. Naslikane – nacrtane siluete višespratnica i ponavljanje istog objekta, čime se osnovna ideja ističe, dobijamo seriju portretisanih zgrada u fazi "odlaska iz upotrebe". Umesto njih, slike Zorana Jovičića postaće "ostavština za budućnost". Izložba Zorana Jovičića je zanimljiva, sa dosta ugrađenih emocija u obično i svakodnevno.